

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

Nr 573-14/2 din 24.07.2020
La nr. 21-06-6150 din 14.07.2020

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA**

1, Stefan cel Mare Ave.
MD- 2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**Domnului Ion PERJU,
Ministrul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului**

Copie:

**Doamnei Liliana IACONI,
Secretar general al Guvernului
Mișcarea Ecologistă din Moldova
MD 2004, Chișinău
Str. Serghei Lazo, 13,
Tel. 022 232 408**

**Stimate domnule Ministru,
Stimată doamnă Secretar general al Guvernului,**

Academia de Științe a Moldovei, cu referire la nr. 21-06-6150 din 14.07.2020 a examinat Declarația ecologiștilor din Parteneriatul Estic din 8 iulie 2020 „Republica Moldova riscă să piardă rezervele de apă potabilă și solul” și în baza analizei științifice efectuate de cercetătorii din domeniul dat și a avizului prezentat de Institutul de Ecologie și Geografie al MECC, Vă comunică următoarele.

Institutul de Ecologie și Geografie a avut în permanență o poziție rezervată (negativă) privind perspectiva utilizării resurselor de ape subterane în irigare.

Menționăm ca pe teritoriul Republicii Moldova există circa 7 mii sonde exploataabile a diferitor orizonturi acvifere. Apele freatici sunt folosite intens în zonele rurale prin intermediul a cca. 250 mii fântâni și izvoare.

Problemele principale privind apele de profunzime din Republica Moldova sunt conținutul ridicat de sodiu (200-560 mg/L), amoniac (2-10 mg/L), stronțiu (7-14 mg/L), fier (1-2,5 mg/L), iar pentru cele freatici – mineralizarea apei (pentru cele mai multe plante de cultură este potrivită apă cu o salinitate de 1000 mg/L), concentrațiile ridicate ale ionilor de sulfati (500-800 mg/L), sodiu (220-600 mg/L) și cloruri (350-700 mg/L).

Apele din sondele arteziene conțin, de asemenea, fluor de la 2 la 16 mg/L (mun. Bălți, localitățile raioanelor Călărași, Căușeni, Criuleni, Fălești, Glodeni, Hâncești, Nisporeni, Ungheni, UTA Găgăuzia), iar hidrogenul sulfurat (3-20 mg/L) este o problemă extrem de actuală pentru populația din raioanele Călărași, Ialoveni, Hâncești, Nisporeni, Ungheni, mun. Chișinău etc.

Utilizarea apelor subterane (inclusiv și în scopuri de irigare) presupune prezența unor studii actualizate (la nivelul anilor 2011-2019) privind:

- 1) cantitatea și debitele disponibile;
- 2) calitatea apelor subterane (gradul de mineralizare, în primul rând);
- 3) gradul de recuperare a acviferului în cazul unei explorații extensive a acestuia;
- 4) regionarea teritoriului republicii din punct de vedere al aplicării irigației terenurilor agricole cu ape subterane;
- 5) selectarea în anumite zone a unui anumit acvifer pentru exploatare;
- 6) aplicarea apelor subterane pentru irigație din punct de vedere al proceselor ce pot duce la degradarea solului (dehumificarea, gleizarea, compactarea, înmlăștinirea, solonețizarea, salinizarea și.a.);
- 7) estimarea impactului ecologic;
- 8) gradul de asigurare a populației din zona respectivă cu apă potabilă (care este prima prioritate de utilizare în conformitate cu Legea Apelor).

La moment nu există astfel de date actualizate, de aceea considerăm că este prematur de vorbit despre posibilitatea utilizării apelor subterane în irigație.

Menționăm, că în anul 2017, Institutul de Ecologie și Geografie, împreună cu Institutul de Geologie și Seismologie au elaborat și înaintat la Fondul Ecologic Național un proiect (la solicitarea prim-ministrului) care includea toate obiectivele sus-enumerate. Proiectul, în sumă de 4 milioane de lei, a fost aprobat de către Consiliul Fondului Ecologic Național, însă așa și nu a fost demarat.

În baza celor expuse, Academia de Științe a Moldovei susține demersul societății civile în domeniul ecologiei din Republica Moldova privind necesitatea efectuării unui studiu complex privind rezervele și calitatea apelor subterane, dar și estimarea impactului utilizării apelor subterane asupra solului.

Vicepreședinte, academician

Boris GAINA

